

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool - Het Talent te BORGERHOUT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	129254
Instelling	Gemeentelijke Basisschool - Het Talent
Directeur	Paul Fontyn, waarnemend directeur. Nele Van den Bulck, directeur
Adres	Juul Grietensstraat 8 - 2140 BORGERHOUT
Telefoon	03-289.47.99
Fax	03-663.89.60
E-mail	basis.juulgrietensstraat@so.antwerpen.be
Bestuur van de instelling	AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen
Adres	Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
Scholengemeenschap	SG Stedelijke basisonderwijs Antwerpen -
Adres	Juul Grietensstraat 14 - 2140 BORGERHOUT
CLB	Stedelijk CLB Antwerpen
Adres	Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
Dagen van het doorlichtingsbezoek	17-02-2014; 18-02-2014;19-02-2014
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	19-02-2014
Datum bespreking verslag met de instelling	28-02-2014
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marc Boone
Teamleden	Jan Devos
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	14
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	16
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	17
4.1 Leerbegeleiding	17
4.2 Rapporteringspraktijk.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	25
6.1 Wat doet de school goed?.....	25
6.2 Wat kan de school verbeteren?	25
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	27
8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING.....	27

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De gemeentelijke basisschool 'Het Talent' is gelegen aan de periferie van Borgerhout. Ze was vroeger een kleuterafdeling van een andere stedelijke school. Sedert 1 september 2011 wordt ze uitgebouwd tot een autonome basisschool. Momenteel verschaft de school opvoeding en onderwijs tot het vierde leerjaar. De huidige lokalen nood is naar verluidt van tijdelijke aard. In de omgeving zijn nog scholen, ook van een ander net. Door het samenbrengen van leerkrachten uit diverse scholen en dito schoolculturen voelden een aantal leerkrachten zich aanvankelijk onzeker. Via gesprekken poogde/poogt de organieke directie het welbevinden evenals de gelijkgerichte visie en aanpak te stroomlijnen. De school kent een weinig stabiele onderwijsstaf. Er is een licht stijgend leerlingenaantal dat overwegend uit de schoolomgeving komt, hoewel het geen buurtschool is. Het aantal kinderen van ouders met een andere thuistaal neemt toe. Het hoge aantal zittenblijvers zijn overwegend nieuwkomers die in andere scholen een leerachterstand opliepen. In deze school is het een expliciet streefdoel het aantal zittenblijvers laag te houden. Het schoolbeleid wordt momenteel waargenomen door een directeur ad interim. Hij continueert het gevoerde beleid van de organieke directeur zoveel als mogelijk. De coördinerend directeur heeft een aantal overkoepelende taken van logistieke en administratief-organisatorische aard, naast een pedagogisch-didactische stimulerende ondersteuning.

De school in programmatie profileert zich als een eerder familiale school met lage drempels voor ouders, en is geschraagd door een gedreven team. Het is zich bewust van de wijzigende schoolpopulatie en men stemt het onderwijs daarop af, i.c. de zorg. Recent heeft de school een eigen schoolvisie ontwikkeld waarin zowat iedereen zich kan vinden. Deze betekent ook een groeiend bindmiddel onder de teamleden. Het schooleigen opvoedingsproject vertaalt zich naar gerichte aandacht voor maximale talentontwikkeling, een kritische houding en positief zelfbeeld, zelfsturing bij het leerproces, individuele zorg op maat en het ontwikkelen van sociaal en maatschappelijk wend- en weerbaar gedrag. Met ondersteuning van de netoverschrijdende organisatie 'Baobab 2013-2016', zet de school in op het 'onderzoekend leren' waarbij de kinderen zelfontdekkend hun onderwijsleerproces in handen nemen en hun competenties ontwikkelen. Outputresultaten zijn nog weinig vaststelbaar gezien de school nog niet volwaardig is uitgebouwd.

De **kleuterschool** streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor **Nederlands** en **wereldoriëntatie** na. De verschillende domeinen binnen elk leergebied worden nauwgezet bewaakt via een strategie door de netgebonden begeleidingsdienst aangeboden. Diverse activiteiten binnen elk domein / leergebied worden aangeboden en eveneens bewaakt. Hieruit blijkt voldoende variatie en gradatie in het onderwijsaanbod. De klasinrichting verwijst naar de specifieke behoeften van de kleuters en verschaft een krachtige, veilige en goed gestructureerde speelleeromgeving. Het digitale kleutervolgsysteem laat toe een volledig beeld te schetsen van elk kind doorheen zijn kleuterloopbaan. De dagplanning kan soms zinvoller ingevuld en gehanteerd worden als werkdocument. Het boekenaanbod kan in welbepaalde gevallen verrijkt en aantrekkelijker geëtaleerd worden, zo ook het ondersteunend materiaal voor het 'onderzoekend leren' (dat recent werd aangepast). De aanwezige begrippenlijsten kunnen aan functionaliteit winnen. De computervoorziening voor de kleuters kan deskundiger verdeeld worden over de klassen. Genormeerde tests in de kleuterschool kunnen een meerwaarde bieden voor de kleuters en evenzeer als feedback (en bijsturingsacties) voor de leerkrachten. De inspectie beoordeelt beide leergebieden **gunstig**.

In de **lagere school** wordt voor **Nederlands** een onderwijsleerpakket uit de handel vrij nauwgezet gehanteerd waardoor een gevarieerd en gradueel aanbod is ingebouwd en dat conform de leerplannen. De verschillende domeinen komen aan bod hoewel de accenten uit het vernieuwde leerplan minder expliciet vaststelbaar zijn. Om tegemoet te komen aan de relatief grote groep taalarme kinderen worden bijkomende acties ondernomen inzonderheid i.v.m. spreken, lezen en schrijven. Aan de klaswand worden strategieën gevisualiseerd vooral rond lezen, schrijven en taalsystematiek. Passend kleurgebruik zorgt daarbij voor transparantie en structuur bij de kinderen. De leerlingen beschikken over voldoende ondersteunende taalmaterialen, ict-voorzieningen kunnen uitgebreid en beter benut worden. Kinderen wiens evolutie niet verloopt zoals gewenst, krijgen extra klasinterne ondersteuning al of niet met zorgleraren. Leerlingen die voorop zijn krijgen extra uitdagende opdrachten. De (genormeerde) toetsen - overwegend voor technisch lezen en spelling- geven soms een wisselend beeld: ze kunnen nog beter

aangewend worden niet alleen om kinderen te evalueren, maar ook om de eigen onderwijsaanpak in vraag te stellen en desgevallend bij te sturen. De inspectie waardeert het leergebied Nederlands als **gunstig**.

Voor het leergebied **wereldoriëntatie** in de **lagere school** wordt eveneens een lessenpakket gehanteerd. Sommige leerkrachten passen dit aan, naargelang de schoolomgeving, de actualiteit of projecten. De school participeert geregeld aan opportuniteiten die zich aandienen vanuit externe diensten. Samen met de eigen klas- en schoolgebonden acties, zorgt het team voor een breed aanbod, gespreid over de diverse domeinen van wereldoriëntatie. De klaswand waarop aspecten van tijd, ruimte, gezonde voeding, e.a. geafficheerd zijn, ondersteunen deze vaststelling. Het 'onderzoekend leren' dat centraal staat bij de kinderen, krijgt binnen dit leergebied ontwikkelingskansen, al kunnen deze verder geoptimaliseerd worden. De digitale borden (in uitbreiding) bieden daarvoor mogelijkheden. Voor de verdere uitbouw als basisschool zal aanvullend materiaal dienen aangeschaft. Rond evaluatie leeft weinig expliciete aandacht. De meeste leerkrachten hanteren de toetsen uit de methode en waar deze aangevuld worden met eigen opdrachten, bemerken we overwegend aandacht voor ken- en kunaspecten. Specifieke kindbegeleiding binnen wereldoriëntatie komt minder aan bod; problemen zijn vaak gebonden aan talige aspecten, waarvoor leerkrachten oog hebben. De school behaalt voor het leergebied wereldoriëntatie een **gunstig** advies.

Cruciaal in het opvoedings- en leerproces is de **leerbegeleiding**, die in de doorlichtingsfocus staat. Uit de zorgvisie en het zorgcontinuüm is het zorgtakenpakket van elke betrokkene duidelijk afleesbaar. Het team engageert zich om deze taak ter harte te nemen, wat onder meer blijkt uit de bereidheid tot overleg en de wil om over te gaan tot acties. Zorg is in deze school geen eenmanszaak, wel een teamaangelegenheid. De effectieve taakinvulling van de (extra) zorg door de leerkracht als spilfiguur kan nog geoptimaliseerd worden, zo ook de preventieve aanpak. Soms wordt daarvoor te gemakkelijk een beroep gedaan op de zorgverleners. De zorgleraren kunnen ook beter betrokken worden bij het multidisciplinair overleg (MDO). Als team kan men nog beter nadenken over de achtereenvolgende concrete acties en ondersteunende materialen die tot de probleemoplossing (kunnen) leiden.

Rapportering als tweede indicator binnen het onderwijsleerproces betekent een sterk gegeven binnen de school. Via diverse kanalen en op frequente tijdstippen worden ouders geïnformeerd over de evolutie die hun kind van de kleuter- en van de lagere afdeling doormaakt. Ouders krijgen ook signalen hoe ze hun kind (beter) kunnen ondersteunen en begeleiden. Bij de rapportering in de lagere afdeling staat het schoolrapport centraal. Er is een discrepantie tussen de tijdsintensieve registratie door de leerkracht enerzijds en de effecten ervan bij de ouders (en leerlingen) anderzijds: de informatie wordt niet steeds eenduidig begrepen. De school is zich hiervan bewust en bijsturing / herziening is momenteel een prioritaire actiepunten. Centraal wordt gewerkt aan een nieuw rapporteringssysteem via het digitaal schoolplatform.

De **beleidsvoering** is momenteel nog sterk in handen van de directie. Geledingen zijn aanwezig -maar kunnen verrijkt worden- om te komen tot een gedeeld leiderschap waarin alle actoren de nodige verantwoordelijkheid en bevoegdheid bezitten. De organieke directie heeft initiatieven genomen om de verschillende culturen van waaruit de teamleden komen, te stroomlijnen. Ze was / is de motor om de basisschool volwaardig en kwalitatief uit te bouwen. Dat werk dient uiteraard gecontinueerd. Er leven momenteel goede relaties onder de teamleden. Met de organieke directie werden deze soms wisselend ervaren. Daarvan zal binnen afzienbare tijd werk worden gemaakt. Een open en democratisch gesprek met de betrokkenen kan de vielen beter gelijkstemmen. Over de waarnemende directie laat het team zich waarderen uit. De personeelsvergaderingen zijn de belangrijkste momenten van formeel overleg en afstemming op de visie en aanpak binnen het schoolteam. De teamleden laten zich overwegend positief uit over de organisatie, de inhoud, het verloop en de besluitvorming van deze bijeenkomsten. Tevredenheidsonderzoeken bij de diverse actoren waaruit mogelijke verbeteracties geconcludeerd worden, kunnen aan waarde winnen. Gezien de schoolpopulatie kan werk gemaakt worden van een effectief talenbeleid.

De inspectie heeft vertrouwen in de verdere ontwikkeling van de school. De participanten getuigen van engagement en inzet. Groeiopportunities zijn er ten aanzien van het welbevinden van alle teamleden, outputgerichte (zelf)evaluatie en de zorgeffecten op de werkvloer. Zodoende kunnen alle kinderen hun talenten in 'Het Talent' maximaal ontwikkelen. De inspectie wenst hen hierbij alle succes en waardeert de schooldoorlichting met een integraal **gunstig advies**.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands na. De leerplannen worden op een doeltreffende manier toegepast. Er is intentionele aandacht voor een brede en gevarieerde aanpak via diverse werk- en organisatievormen. Het talige aanbod is gericht op het receptief taalbegrip en het productief taalgebruik. Aan kinderen met specifieke noden wordt tegemoet gekomen via klasinterne en - externe ondersteuning.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De school streeft in voldoende mate de ontwikkelingsdoelen van wereldoriëntatie na. Ook hier worden de leerplandoelen doelmatig gehanteerd. De kleuters krijgen ruime kansen om de hen omringende wereld te verkennen, te structureren en te begrijpen. Ze hebben voldoende mogelijkheden om wereldoriënterende basiscompetenties te ontwikkelen. De diverse domeinen komen geïntegreerd aan bod tijdens de uitwerking van de thema's en bij de dagelijks weerkerende rituelen en routineactiviteiten.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wereldoriëntatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het leeraanbod hanteert men een methode uit de handel waarin de horizontale samenhang tussen de leergebieden een bewust streefdoel is. De meeste leerkrachten gebruiken deze eerder als informatiebron dan als een te volgen handleiding, o.m. omwille van de soms hoge moeilijkheidsgraad. Daarnaast verwijzen de leerkrachten ook naar de inbreng van de kleuters bijvoorbeeld als gevolg van het kringgesprek, de eigen ervaring, het internet en andere om de thema's en activiteiten te concretiseren.

Om tegemoet te komen aan de beleidsverwachtingen inzonderheid met betrekking tot het nastreven van de decretale ontwikkelingsdoelen en het toepassen van de leerplannen, hanteren de kleuterleidsters een neteigen bewakingsinstrument. Hieruit blijkt de nodige verticale samenhang doorheen de kleuterschool en de gespreide aandacht voor de diverse domeinen (ook buiten de focussen 'Nederlands' en 'wereldoriëntatie'). Daarnaast zijn er een aantal schooleigen afspraken onder meer voor een verticaal gebruik van de kalenders, de hoekenwerking, het takenbord en begrippen. Over deze laatste bestaat verwarring over streefdoelen en didactische aanpak. De twee gehanteerde begrippenlijsten leiden overigens tot een minder effectieve aanpak. Een doordacht woordenschatbeleid ontbreekt momenteel nog. Sommige leerkrachten voelen die leemte aan.

Een (open) jaarplanning hanteren de kleuterleidsters niet. Ze bouwen deze op doorheen het schooljaar met thema's die de jaarkring volgen en occasionele thema's als gevolg van gebeurtenissen, actualiteit, creatieve thema's door de juf aangebracht, (school)projecten in verband met verkeer, milieu, gezonde voeding. Klas- en niveauoverschrijdende projecten worden al eens georganiseerd, bv. in verband met soep maken. Over inhoudelijke afspraken bij repetitieve thema's wordt onder de teamleden (soms) overlegd waarbij variatie en gradatie in het

aanbod worden nagestreefd.

Een gestructureerde activiteitenplanning binnen elk thema, bv. via een brainstorm is er niet. Wel hanteren de kleuterleidsters overzichtsschema's waarbij per leergebied en/of ontwikkelingsaspect diverse activiteiten zijn opgelijst, zo ook voor Nederlands en wereldoriëntatie. Voor een evenwicht aanbod en om anomalieën te voorkomen, worden de gehanteerde activiteiten aangestipt. Zo stellen de leidsters visueel en in een oogopslag vast welke activiteiten (te) veel, (te) weinig of nog niet aan de orde kwamen. Dat geeft soms aanleiding tot enige bijsturing ten gunste van een breed, harmonisch en volledig aanbod.

De invulling van de dagplanning (vaak onder de vorm van een weekplanning) krijgt een enigszins eigen invulling afhankelijk van individuele visie en leerkrachtenstijl, hoewel daarrond afspraken vastliggen. Didactische fasen, materiaalaanbod, organisatievormen, (zelf geformuleerde) concrete activiteitendoelen, differentiatie en reflectiemomenten achteraf zijn in wisselende mate en diepgang afleesbaar. In het kader van het 'onderzoekend leren' krijgen kleuters ruimschoots de kans om te exploreren en te experimenteren. Alle kleuterleidsters reiken voorbeelden aan van expliciete aandacht voor taalaspecten en -ontwikkeling.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De klas is overwegend goed gestructureerd, kleurrijk en verzorgd aangekleed. Ze is vaak een weerspiegeling van een werkplaats voor de leef- en beleavingswereld van de kleuters en stemt overeen met de specifieke kindbehoeften van veiligheid, zekerheid, regelmaat en geborgenheid. Ook de dagindeling met weerkerende rituelen zoals het onthaal, de taalactiviteit, het kindje van de dag, het kringgesprek, ... komt hieraan tegemoet. Het computergebruik doorheen de kleuterschool kan beter worden voorzien naarmate het groeiend bevattingsvermogen van de kleuters, concreet: van nul pc's in de peuter- en eerste kleuterklas tot meerdere in de derde kleuterklas.

Leesinitiatie krijgt ontwikkelingskansen o.m. via de picto's aan de hoeken, op de kasten en aan de opbergdozen. In elke klas is een boekenhoek met een aanbod dat zo mogelijk aansluit bij het actuele klasthema. In sommige klassen kan dit verrijkt en aantrekkelijker voorgesteld worden. Om het 'onderzoekend leren' te stimuleren, treffen we in de kleuterafdeling al eens een experimenteerhoek aan, naast een bouwhoek, een poppenhoek, ... Het onderzoeken leren heeft beslist nog groeikansen, via divers materiaalaanbod en naar inhoud.

Wereldoriënterende aspecten zijn er onder de vorm van het gevarieerd kalendergebruik, de weerwaarneming en de aanwezige ontdekdozen. Om tegemoet te komen aan de ontwikkelende redzaamheid van de kleuters zijn enkele stappenplannen gevisualiseerd, bv. in verband met handen wassen en neus snuiten.

De klassen zijn globaal gezien uitgerust met voldoende ontwikkelingsmateriaal. Vaak zijn ze aangevuld met persoonlijke leermiddelen van de leerkracht. In die zin laat men zich gematigd positief tot eerder negatief uit over de ter beschikking gestelde financiële middelen voor de aanschaf van didactisch gebruiks- en verbruiksmateriaal in de kleuterschool. Een gestructureerde materiaalinventaris is niet aanwezig, wel enkele aanzetten.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Een gezamenlijke visie op de evaluatie van de kleuterpraktijk is niet ontwikkeld. De kleuterleidsters volgen de kinderlijke ontwikkeling overwegend op door middel van observaties. Sommige leerkrachten beschikken daarvoor over een schrift waarin losse notities worden geregistreerd, over klaslijsten voor deelvvaardigheden, over individuele en klassikale screenings, waarbij onder meer gepeild wordt naar het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters. Enkele

leerkrachten noteren (zorgbrede) vaststellingen aan het einde van een activiteit, dag of week... al is dat geen stelregel.

Het stedelijk onderwijs heeft een eigen kindvolgsysteem ontwikkeld dat volgend schooljaar wordt vervangen door een digitaal schoolplatform (DSP). In het huidige 'KLIK'-systeem kunnen gegevens over persoonlijkheidsaspecten en leergebieden ingegeven en opgevraagd worden ook vanuit het verleden. Het kleutervolgsysteem beoogt de brede ontwikkeling van de kinderen.

Naar verluidt is 'KLIK' minder aangepast voor de jongste kleuters (peuters). Het is niet gebruikelijk genormeerde evaluatietests af te nemen, zo ook niet in de derde kleuterklas. Dat kan de juiste inschatting en slaagkansen naar de lagere school toe bezwaren door een (te) beperkte beeldvorming. Doordat de kleuterschool zich onder meer daardoor moeilijk een spiegel kan voorhouden, is het niet evident om verbeteracties te ontwikkelen. Een aantal kleuterleidsters zijn zich daarvan bewust en zijn vragende partij. Er zijn enkele samenwerkingsinitiatieven op leerkracht- en kindniveau bij de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Klaslijsten o.m. in verband met woordgebruik en zinsbouw, kleuren, kindje tekenen, ... zijn aanwezig, zij het sterk leerkrachtafhankelijk. Samen met de dagelijkse klasobservaties bepalen ze vaak welke kleuters aanvullende ondersteuning behoeven. Het zijn de klastitularissen en de zorgleerkracht(en) die deze remediërende momenten op zich nemen. Voor Nederlands beschikt de kleuterafdeling niet over een gestructureerde talenvisie voor een gelijk- en doelgerichte aanpak, wat sommigen inzien. In welke mate het talig aanbod afgestemd is op de huidige schoolpopulatie, is moeilijk vaststelbaar. Zo heeft elke leerkracht heeft het over de 'instructietaal' bij Nederlands onkundige kinderen, maar deze krijgt een weinig intentionele en doelmatige invulling.

Voor deelaspecten van wereldoriëntatie worden al eens klaslijsten gehanteerd. Specifieke vaststellingen op kind- en klasniveau kunnen genoteerd worden in het kleutervolgsysteem, maar dat is niet bij iedereen vaststelbaar. Voor de globale kindbegeleiding verwijzen we naar rubriek '2.1 Leerbegeleiding'.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De school is op weg om in voldoende mate de eindtermen van Nederlands te bereiken. Dat blijkt onder meer uit het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket, waardoor de verschillende domeinen vrij harmonisch en gegradueerd aan bod komen. De leerbegeleiding is erop gericht om bij alle leerlingen zo hoog mogelijke taalvorderingen te realiseren.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Voor het onderwijsleeraanbod hanteren de leerkrachten een lessenspakket dat conform de leerplannen is. Leerkrachten volgen de methode vrij consequent waardoor voldoende aandacht geschonken wordt aan de verschillende domeinen binnen Nederlands. Aan een eigen jaarplanning is niet meteen nood. Bijkomend zijn in de aanvangsklassen werkboeken voorzien voor de ontwikkeling van het handschrift. De tijdbesteding op weekbasis stemt overeen met de neteigen voorschriften. De dagplanning verschilt van de ene tot de andere leerkracht, ze is soms geïntegreerd in een vorm van weekplanning. Anderen vermelden in hun dagplanning een kort lesverloop, al of niet met zelf geformuleerde concrete lesdoelen, maar dat is niet veralgemeend. Materiaalgebruik, differentiatievormen en reflecties achteraf treffen we eerder uitzonderlijk aan. Naar verluidt slagen de meeste leerkrachten erin de jaarplanning te realiseren. Sommige teamleden vinden deelaspecten uit het lessenspakket vrij moeilijk voor hun klasgroep, bv. in verband met taalbeschouwing (aspect taalsystematiek). Om tegemoet te komen aan de schoolspecifieke (soms taalarme) kindinstroom

worden zowat dagelijks kringgesprekken georganiseerd. Diverse onderwerpen komen aan de orde: de maandagbabbel, de actuakring, de toonkring, de leeskring, ... Hiermee wordt niet alleen de taalontwikkeling, maar evenzeer de sociale binding beoogd.

Via een variatie aan activiteiten komt men tegemoet aan de domeinen binnen Nederlands:

- spreken: de genoemde taalkringen, elkaar informeren tijdens wereldoriëntatie, de instructie herhalen, resultaten verwoorden naar aanleiding van het 'onderzoekend leren', ...
- luisteren: spreken en luisteren die een eenheid vormen (groepswork, mutuele instructie), luister-cd's in functie van een (taal)opdracht, beluisteren van verhalen, het gebruik van de pc met hoofdtelefoon, voorlezen als dagafsluiting, ...
- schrijven: gevisualiseerde strategieën voor het spellingsonderricht, praatjes bij plaatjes in de aanvangsklas(sen), tekstballonnen aanvullen, participeren aan de jeugdboekenweek, katebelletjes via post-it briefjes, schrijfsels rond de school van de toekomst, reclame, reisfolder, ...
- lezen: instructies lezen en uitvoeren, (klasoverschrijdend) niveaulezen met inschakeling van externen, leesmotivatie opvoeren via het boekenaanbod onder meer middels de biebbus, het niveauoverschrijdend project Roald Dahl, de leesfiches en de leeskring. Er zijn vormen van preteaching bij taalzwakke leerlingen; tutorlezen behoort in de toekomst tot de mogelijkheden. Problemen bij begrijpend en denkend lezen zijn vaak het gevolg van onvoldoende woordenschatbezit;
- taalbeschouwing, strategieën en interculturele aspecten: hierbij volgen de leerkrachten het aanbod van de methode. De principes en de werkvormen uit het vernieuwde leerplan komen eerder impliciet aan bod.

Horizontale samenhang tussen de leergebieden stellen we overwegend vast in de aanvangsklassen (de link met wereldoriëntatie) evenals tijdens het hoekenwerk in de andere klassen waarbij talige elementen een wezenlijk onderdeel vormen. Tijdens projectwerking worden verschillende leergebieden en/of -domeinen eveneens op het project berokken. Sommige leerkrachten schenken gerichte aandacht aan leergebiedoverschrijdende eindtermen zoals 'leren leren' en 'ict' via een publicatie uit de handel, open vraagstelling, het verwoordingsproces door de leerlingen, digitaal opzoeken van informatie, ... De verticale samenhang doorheen de leerjaren blijkt uit het consequent volgen van de methode. Het ict-gebruik en dito voorzieningen zijn voor optimalisering vatbaar.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De leerkrachten bezitten alle materialen gebonden aan de methode, zo ook voor het aanvankelijk lezen in het eerste leerjaar. Desgevallend wordt een en ander aangevuld met eigen materiaal, zelf aangemaakte leermiddelen of meegebracht door de kinderen. In het vierde leerjaar werden recent woordenboeken aangeschaft.

Aan de wand zijn strategieën gevisualiseerd die vooral de domeinen spelling en taalsystematiek ondersteunen. Per leergebied is een andere steunkleur voorzien voor een transparante structuur.

De leraren van de lagere school laten zich vrij positief uit ten aanzien van het aanwezige didactische materiaal voor het leergebied Nederlands. Toch vindt men ook hier dat de financiële middelen krap bemeten zijn. Zo werd onder meer verbruiksmateriaal dat niet meer voorradig is, tijdelijk niet aangevuld. Het eerder beperkte boekenaanbod wordt aangevuld met eigen literatuur, meegebracht door de kinderen en via de bibbus. Een inventaris van het materiaal is slechts fragmentarisch aanwezig. Sommige leerkrachten hebben het aanwezige materiaal gelabeld om er enige structuur en overzicht in te brengen.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

Leidraad voor de procesevaluatie zijn de methodegebonden toetsen. Voor de aanvangsklas werden naast de bestaande kerntoetsen, de bijkomende digitale toetsensite aangekocht. Genormeerde toetsen worden afgenomen. Liggen de resultaten van de methodetoetsen goed, dan zijn de effecten op basis van de genormeerde toetsen soms eerder aan de lage kant. Een nauwgezette analyse, gekoppeld aan verbeteracties kan nog aan waarde winnen. Als de resultaten niet in de lijn van de verwachtingen liggen, worden aangepaste opdrachten aangeboden op kindniveau. Lage scores op klasniveau worden klassikaal aangepakt. Tot op heden gebeuren de analyses van de tests eerder op kindniveau en minder op klasniveau. Evaluatie gebeurt bijna uitsluitend om de leerlingen te beoordelen, niet om het eigen onderwijsgedrag in vraag te stellen en/of aan te passen.

Voor de afname van de tests, de analyse en de bespreking ervan ligt een taakverdeling vast. De resultaten van het technisch lezen leiden tot een AVI-niveaubepaling. De resultaten van de AVI-tests liggen in sommige klassen eerder aan de lage kant. Ze worden telkens besproken tijdens een intern zorgoverleg en kunnen leiden tot een gedifferentieerde aanpak of ondersteunende acties. Productgerichte evaluatie treffen we meer uitgebreid aan in de schoolrapporten, zoals die worden toegelicht in rubriek '2.2. Rapportering'.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Klasleerkrachten reiken voorbeelden aan hoe ze hun eerstelijnszorg invullen: vooral tempo- en niveaudifferentiatie zijn aan de orde. Sommigen maken gewag van sticordi-maatregelen bij kinderen met een specifieke zorgvraag. Anderen werken bewust op een lager niveau (basisvaardigheden), bv. bij kinderen met schrijfmotorische problemen. Er wordt al eens met de zorgjuf in carrouselvorm gewerkt waarbij ook zorgacties worden geïntegreerd.

Vooraf tijdens de inoefenfase van de les krijgen de kinderen extra ondersteuning, er wordt al eens in een 'zorghoek' voorzien waarbij leerlingen extra hulp of ondersteunend materiaal krijgen.

Taalfouten (uitspraak / woordgebruik) worden door sommige leerkrachten didactisch juist (= ongemerkt) verbeterd voor de leerlingen, om de spreekdurf niet af te remmen. Bij sommige leerkrachten horen we wel eens streekgebonden woordgebruik en klanken.

Waar nodig werken kinderen van het eerste leerjaar met ondersteunend materiaal, terwijl anderen meer zelfstandig de taak afwerken. Zo maken sommige leerlingen auditieve dictees, terwijl anderen zich behelpen met kopiërend schrijven. De differentiatiemogelijkheden in de methode worden aangewend om tegemoet te komen aan de individuele behoeften.

Voor leeszwakke kinderen (cf. AVI-niveaus) wordt een vorm van pré-teaching toegepast: de kinderen kunnen bijvoorbeeld thuis de tekst vooraf lezen (met hun ouders als die het aankunnen). Het gebeurt ook met inschakeling van de zorgjuf, bv. voor de domeinen lezen en spelling (woordpakketten). Soms krijgen leeszwakke kinderen meer tijd om hun taak in de klas af te werken. Kinderen die voorop zijn, krijgen aangepaste taken, ze mogen al eens een tekst voorlezen voor de klasgenootjes, ze werken zelfstandig aan hun taak. Het werken met heterogene leesgroepjes werkt stimulerend bij zwakke lezers. Kinderen krijgen aangepaste teksten volgens niveau en op basis van de gebruikte methode. Met poogt ad rem te interveniëren als probleemsituaties aan het licht komen. Voor de globale zorgwerking: zie rubriek '2.1. Leerbegeleiding'.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Inzake wereldoriëntatie voldoet de school tot op heden aan haar maatschappelijke opdracht, zoals vervat in de decretale eindtermen. Door het vrij consequent gebruik van een lessenpakket dat afgestemd is op het leerplan, vertoont het leeraanbod gespreide en evenwichtige aandacht voor de verschillende domeinen. De materiële uitrusting biedt mogelijkheden om zowel kennis, inzichten als vaardigheden te ontwikkelen.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Om tegemoet te komen aan de leerplandoelen wereldoriëntatie hanteert men een lessenpakket uit de handel dat conform is met de decretale voorschriften.

Leerkrachten die de methode voor het eerst volgen, hanteren deze vrij nauwgezet en voorzien niet in een eigen jaarplanning. Andere leerkrachten wijzigen soms thema's op basis van eigen inzichten, inhouden die aanleunen bij schoolacties, de actualiteit of wat de schoolomgeving te bieden heeft. Een leerjaar overschrijdend thema behoort tot de mogelijkheden. Bijkomend maken de leraren gebruik van het internet, een jeugdkrant, info over gezonde voeding, e.a. De tevredenheid over het gehanteerde onderwijsleerpakket ligt verschillend van de ene tot de andere klastitularis.

Op weekbasis wordt voldoende tijd voorzien voor wereldoriëntatie conform de voorschriften van het net. Zodoende kunnen alle domeinen evenwichtig nagestreefd en gerealiseerd worden. Onder meer uit de schoolrapporten blijkt gerichte aandacht voor aspecten van gezondheid, hygiëne, milieu, verkeer met daaraan gekoppeld de goede gewoontevorming.

De dagplanning wordt soms verschillend ingevuld, net zoals bij de andere leergebieden. Bij sommige leerkrachten worden hierbij de doelen uit de methode vermeld via een digitale planner al dan niet aangevuld met een kort lesverloop. De dagplanning zou een meer doordacht, kortetermijn werkinstrument kunnen betekenen. Enkele leerkrachten voorzien bijkomend in zelf aangemaakte lesvoorbereidingen.

Verticale samenhang doorheen de leerjaren is ingebed in de methode. Horizontale samenhang is vooral gericht op muzische vorming en in de aanvangsklassen ook op Nederlands.

Bij elk thema worden de beoogde domeinen aangegeven. Leerkrachten reiken voorbeelden aan hoe bij de lessen techniek het 'onderzoekend leren' expliciete kansen (BaoBab-project) krijgt. Er leven daaromtrent afspraken op schoolniveau. De school neemt deel aan het MOS-project, de wereldwaterdag, de dikke truiendag, ... Ze profileert zich als eco-school. Uitstappen in een paar nabij gelegen natuurparken worden benut. Een milieu- of omgevingsboek met relictten van historische, culturele of natuurkundige aard voor leeruitstappen en als onderzoekselement, is er niet. In het kader van het 'onderzoekend leren' verwijzen leerkrachten naar zintuiglijke bewustwording, bereidingen maken (gaande van winkelen tot proeven), onderzoeken welk effect licht en water hebben op planten, de evolutie van zaden, planten en bloemen vaststellen en deze registreren.

Enkele leerkrachten volgen nascholing rond wetenschap en techniek. Een niveau-overschrijdend 'onderzoeksteam' is aanwezig ter bevordering van de effecten op schoolniveau van het 'onderzoekend leren'.

Leerkrachten reiken voorbeelden aan van aandacht, activiteiten en thema's rond alle domeinen van wereldoriëntatie, met name:

- mens: omgangsvormen, eigen en andermans veiligheid, voedingsgewoonten, ...
- maatschappij: diversiteit, kinderarbeid, anders en toch niet anders, ...
- natuur: grondstoffen, sporenonderzoek, levende en niet-levende natuur, ...
- tijd: dagelijks en historisch tijdsbesef, kalendergebruik, stamboom, ...
- ruimte: van maquette naar plattegrond, kaartgebruik, oriënteren, ...
- techniek: spiegels, fototoestel hanteren, tandwielen, ...

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Uit de wandaankleding blijkt dat voldoende ondersteunend materiaal wordt aangewend om de aspecten tijd en ruimte te visualiseren: jaarkalender, levenslijn, de eeuw(en)band, de windstreken, kaartontwikkeling, ...

Verder bemerken we in de klasinrichting ook aandacht voor verkeer, actualiteit, voeding, ...

Er is een inventaris van recent aangekocht materiaal i.v.m. het 'onderzoekend leren'. Dat wordt aangevuld met meegebracht materiaal door leerkrachten en door kinderen. Met de eco-schoolsubsidie kan bijkomend materiaal aangeschaft worden. De aanwezige 'baobab-ontdekdoosjes' zijn momenteel nog niet in gebruik. Ontdekkoffers, -dozen of -kisten kunnen bijkomend aangeschaft worden.

Sommige leerkrachten verwachten meer materiële ondersteuning zeker met de uitbouw van de derde graadklassen die er zit aan te komen: wereldbol, atlassen, wandkaarten, torso, ...

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De evaluatie gebeurt overwegend op basis van de methodetoetsen aan het einde van elk thema. Sommige leerkrachten voegen eigen toetsen toe waarbij de vragen inhoudelijk gericht zijn naar kenaspecten en inzichten, en een enkel keer ook naar vaardigheden en naar attitudes. Sommige leerkrachten interpreteren de evaluatie ruimer en observeren ook het proces: de aanpak en het gevolgde traject, bijvoorbeeld bij de aanmaak een plattegrond. Er leven daaromtrent geen afspraken op schoolniveau. De evaluatie vindt haar neerslag in de schoolrapporten.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Het leerlingvolgsysteem laat toe dat vaststellingen worden genoteerd voor het leergebied wereldoriëntatie maar dat is weinig voorkomend. Soms zijn elementen van wereldoriëntatie geïntegreerd in de rubriek 'leer- en werkhouding'. Cognitief eerder zwakke leerlingen die over praktische en motorische vaardigheden beschikken bijvoorbeeld bij het domein techniek, worden gewaardeerd wat het positief zelfbeeld ten goede komt. Leerlingen met taalarmoede krijgen extra ondersteuning (bv. de opgave samen lezen) zodat de resultaten van de toetsen representatief zijn voor de gepeilde kennis, inzichten, vaardigheden en houdingen. Vooral in de aanvangsklas zijn de resultaten vaak gebonden aan de taalbeheersing. Het handelend aantonen zorgt dan soms voor de nodige compensatie.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Voldoet

De school voldoet aan de verwachte eisen in verband met de erkenningsvoorwaarden bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Op niveau van het 'Stedelijk onderwijs Antwerpen' is een organisatie ontwikkeld met duidelijke afspraken i.v.m. de bevoegdheden en onderscheiden taken. De diverse betrokkenen behartigen het welzijnsbeleid. Het schoolbestuur maakt werk van het onderhoud van de materiële accommodatie, van de veiligheid voor kinderen en personeel, en van de hygiëne.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

- Doelgerichtheid** De school beschikt over een visietekst rond het zorgbeleid. Deze stoelt op de pijlers: verticale en horizontale doorstroming, de integratie van de zorgvisie in het schooleigen pedagogisch project, de handelingsgerichte aanpak, differentiëren en remediëren op basis van sticordi-maatregelen en een transparante communicatie.
- De school voorziet een aanzienlijk deel van het lestijdenpakket voor extra zorg aan kinderen die deze behoeven. Behalve een halftijdse zorgcoördinator voor beide niveaus is er een quasi voltijdse zorgleerkracht voor het kleuteronderwijs, zo ook voor het lager onderwijs. Van het hoge aantal zittenblijvers in de lagere afdeling (21 %) liepen er 16% een achterstand op in een andere school. Het is een bewust streefdoel het aantal zittenblijvers in de school laag te houden.
- Naast de visietekst beschikt de school over een zorgcontinuüm op vier niveaus waarop de te ondernemen stappen evenals de taak van de klastitularis, de interne zorgverleners en de externe ondersteuners afleesbaar zijn. Met de klasobservaties, het wekelijks intern zorgoverleg, het filteroverleg en het MDO beoogt men een adequate aanpak wanneer de kindevolutie anders verloopt dan verwacht.
- Ondersteuning** De zorgcoördinator betekent de spilfiguur in het zorgproces. Ze staat onder meer in voor de pr-functie naar ouders en leerkrachten. Ze kunnen bij haar terecht voor advies en desgevallend voor daadwerkelijke kortdurende remediëring en ondersteuning bij kinderen, bijvoorbeeld voor conflictbespreking. Ze staat ook in voor de organisatie (en opvolging) van het MDO, het intern zorgoverleg, de orthotheek.
- Wekelijks is er intern overleg tussen de klasleerkracht en de zorgleerkracht (SES-leerkracht) in verband met de taakinvulling op korte termijn. De zorgcoördinator kan daarbij aanwezig zijn. Als voorbereiding op het MDO is er zowat driemaal per schooljaar 'filteroverleg' tussen de leerkracht en de zorgcoördinator. Daarbij worden alle kinderen besproken en worden risicokinderen 'gefilterd' voor het MDO-overleg dat erop volgt en waarbij ook het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) aanwezig is.
- Om kort op de bal te spelen, wordt op vraag van de leerkracht -los van de geplande bijeenkomsten- snel overlegd en desgevallend remediërende acties opgezet. Een zorgfiche is voorzien voor het stellen van een zorgvraag. Voor een brede, gelijkgerichte en desgevallend preventieve aanpak wordt over de middag overleg gepleegd tussen leerkrachten en de zorgleerkracht in verband met het actuele klasthema of over de geplande activiteiten. Het is een uitgangspunt dat de 'zorg' zich niet mag beperken tot de individuele klasleerkracht, maar een collegiaal gedragen materie moet zijn. Voor een drempelloze overgang van de kleuter- naar de lagere school liggen een aantal afspraken vast voor diverse leergebieden. Deze kunnen nog worden uitgebreid.
- In elke klas is een papieren en digitale zorgmap aanwezig met kinddossiers. Hierin worden opmerkelijke gegevens genoteerd: vaststellingen van klasleerkrachten (leergebieden / persoonlijkheidsaspecten), verslagen van overlegmomenten, effecten van remediërende interventies. Daarnaast worden ook meer zakelijke gegevens opgenomen: hotelklassen, gezinsoudste,

aanwezigheid bij het oudercontact, enz.

Het welbevinden van de kinderen betekent voor de school de pijler waarop het onderwijs- en opvoedingsproces steunt. Dat wordt in de regel twee- tot driemaal per jaar geëvalueerd naargelang het om het kleuter- of het lager onderwijs gaat. Er is wekelijks overleg met het CLB dat behalve suggesties ook materiaal verschaft, zo nodig op kindniveau werkt (bv. observatie op vraag) en ouders informeert.

Het valt op dat bij het overleg rond de zorginterventies vooral wordt aangegeven welke taken de toegevoegde leerkracht zal opnemen en minder wat de leerkracht doet / zal doen in het kader van de (preventieve basis)zorg. We treffen weinig of geen zorgbrede kanttekeningen aan in de dagplanning van de leerkrachten. Men zal zich hoeden om niet te vervallen in de taakklaswerking van weleer, waarbij de leerkracht al te gemakkelijk zorgkinderen uit handen geeft en zijn preventieve basiszorg onvoldoende invult. Stelregel moet blijven dat de zorg gedragen wordt door de klastitularis én klasintern. Hiervan kan afgeweken worden als het in het belang van het kind is. Voor sommige leerkrachten zouden meer zorguren in de klas welkom zijn. Werkgroepen in het kader van de zorg zijn er momenteel niet.

Klasleerkrachten verwoorden zorgacties gebaseerd op tempo- en niveaudifferentiatie, zo ook voor kinderen die meer aankunnen. Deze aanpak vindt zijn verlengstuk in het contractwerk dat in sommige klassen geïndividualiseerd wordt. Een aantal kinderen krijgt een individueel leertraject, inzonderheid voor wiskunde.

Gedifferentieerde werking is opgestart in kleuteronderwijs op drie niveaus: zon /ster /maan. De zorgjuf is hierbij betrokken. Schrijfdans bij de kleuters wordt eveneens door haar ingevuld... waardoor de vaardigheden van de klasleerkracht op dat vlak niet toenemen. Om kinderen niet te stigmatiseren, zijn A- en B-leesteksten in de lagere school de ene keer voor schrandere kinderen bedoeld, een volgende keer voor geretardeerde leerlingen. Bijkomend digitaal materiaal biedt al eens de oplossing. Via de zorgjuf kan ook materiaal ontleend worden in een centrale dienst van het stedelijk onderwijs.

Er zijn momenteel geen kinderen die revalidatie of gon-begeleiding krijgen, maar in het verleden bleek er een vlotte samenwerking en afstemming op elkaar te zijn met deze externe additieve hulpverleners. De school reikt ook voorbeelden aan van initiatieven en extra (digitaal) materiaal voor meerbegaafde kinderen.

Doeltreffendheid De effecten van de globale zorgwerking was nog niet expliciet het onderwerp van gesprek. Elk van de drie zorgverleners heeft nog geen of één jaar zorgervaring in de school.

De al of niet realisatie en de stand van zaken van de beoogde effecten op klasniveau komen aan de orde tijdens het wekelijks zorgoverleg. De betreffende teamleden zijn er zich van bewust dat ze (nog) verkeren in de fase van zoeken en tasten over wat goed / minder goed scoort. Zo kan de vraag naar de meerwaarde en doeltreffendheid van de zorgjuf gesteld worden wanneer deze ook de instructiefase van de les bijwoont, gegeven door de klastitularis.

In de meeste klassen bemerken we aspecten van sticordi-principes (overwegend voor het wiskunde-onderwijs) evenals aspecten van de CLIM-werking.

Handelingsplannen waarbij behalve de zorgvraag, concrete acties op onderliggende niveaus vastliggen om uiteindelijk te komen tot de oplossing van het probleem, konden we in onvoldoende mate vaststellen. Nog te vaak blijven de zorginterventies steken eerder in aandachtspunten dan in een genuanceerd stappenplan, evenals in het repetitief inoefenen met extra hulp of materiaal.

Daarbij wordt soms aan de ontbrekende onderliggende vaardigheden

voorbijgegaan. Preteaching blijkt positieve effecten te hebben, evenals de werking voor leerlingen die voorop zijn geraakt. Kleuterleidsters 'gaan mee' met hun klasgroep gedurende de eerste graad van de lagere school om beter en op langere termijn te kunnen inwerken op het welbevinden en specifieke noden van de kinderen. Deze organisatievorm heeft ook zo haar beperkingen. De frequente overleginitiatieven ervaren de leerkrachten als zinvolle momenten van intervisie en van deskundigheidsbevordering die hun klaspraktijk ten goede komt.

Ontwikkeling De school staat positief ten aanzien van nascholing. Leerkrachten reiken voorbeelden aan van gevolgde nascholing die de opvoedings- en onderwijspraktijk ten goede komt, zo ook voor de zorg, bijvoorbeeld rond 'samen spelen' bij de jongste kleuters en voor 'kinderen met ontwikkelingsvoorsprong'. Anderen volgden nascholing rond omgaan met moeilijk gedrag, en in verband met 'onderzoekend leren'. In de school zelf is een orthotheek en een beperkte mediatheek waaruit leerkrachten zich kunnen informeren. De zorgleerkrachten kunnen een palmares voorleggen van gevolgde en te volgen nascholing die hun onderwijspraktijk ten goede komt: geweldloos verzet, talentgericht onderwijs, de nieuwe AVI-normering, e.a. Verder is er binnen het stedelijk onderwijs en over de scholengemeenschappen heen overleg en intervisie met de zorgcoördinatoren. In deze school staan leerkrachten er niet alleen voor om probleemsituaties in de klas op te lossen, het is formeel een teamaangelegenheid.

4.2 Rapporteringspraktijk

Doelgerichtheid Geregelde communicatie met ouders over de gedragingen en leervorderingen van hun kind(eren) is een expliciet streefdoel van de school. Voor een gelijkgerichte visie zijn enkele basisprincipes uitgeschreven die sporen met visie op rapporteren binnen het stedelijk basisonderwijs. Een positieve benadering van wat het kind kan en waarbij zijn talenten in de kijker worden gezet, staan centraal. Ouders worden zoveel als mogelijk betrokken bij het schoolgebeuren. In de loop van een schooljaar kunnen ze via de school een vijftal keer informatie vernemen over opvoedingsaspecten, zoals huiswerkbegeleiding, gezonde voeding, milieu, de zorgwerking, de overgang van de derde kleuterklas naar het eerste leerjaar. Bij de schoolrapporten opteert de school ervoor om geen intervallschaal (punten) te hanteren. Men gaat ervan uit dat via een woordelijke registratie beter en correcter het kindeigene wordt weergegeven. Doelgericht rapporteren over kindgegevens wordt ook nagestreefd tijdens communicatie binnen het team (zorgoverleg, personeelsvergadering, klassenraad, ...) evenals met kinderen zelf (toetsresultaten, individuele gesprekken, klassikale evaluatie, ...).

Ondersteuning Naast de poortcontacten krijgen ouders de kans om een kwartier voor het belsignaal de leerkracht te spreken. Los daarvan kunnen ouders altijd terecht bij de directie of de klasleerkracht of ze worden van de school uit gevraagd, bv. bij MDO gesprekken (al of niet in aanwezigheid van het CLB). Een tolk wordt zo nodig ingeschakeld. Bij de aanvang van elk schooljaar worden de ouders geïnformeerd door de klasleerkracht over de verwachtingen en de werkwijze voor het komende schooljaar. Zowat trimestrieel organiseert de school individuele oudercontacten. In het kleuteronderwijs geven ouders via een vragenlijst vooraf te kennen hoe zij hun kind ervaren. Dat vormt de leidraad voor het gesprek. Een heen-en-weer mapje is in gebruik, echter overwegend voor praktische zaken. Kleuterwerkjes die meegegeven worden, zijn vaak voorzien van een sticker, een stempel, een smiley of een dikke duim.

In de lagere school is de schoolagenda een bron voor dagelijkse communicatie en eventueel rapportering. Maandelijks is er een nieuwsbrief. Ten behoeve van anderstalige ouders wordt de tekstuele basisinformatie ook pictografisch ondersteund. De website wordt momenteel minder gebruikt als communicatiemiddel. Klasblogs zijn er niet om ad rem ouders via beeldmateriaal te informeren over het reilen en zeilen binnen de klas. De eigen schoolwebsite die daarvoor kan gebruikt worden, is geen frequent gehanteerd medium o.m. omdat een aantal ouders niet over de nodige digitale apparatuur beschikken. E-mailing en telefonische contacten behoren tot de mogelijkheden maar worden niet courant aangewend.

In het lager onderwijs betekenen de schoolrapporten hét medium om over de evolutie van de attitudes en de competenties te communiceren. Ze worden vier keer per schooljaar meegegeven en ze zijn telkens vergezeld van de toetsenmap van de leerling. Zodoende wordt de registratie op de rapporten geconcretiseerd met de aard en de resultaten van de toetsen. In het eerste leerjaar is er een 'kennismakingsrapport' dat ouders informeert over de eerste vaststellingen en het welbevinden van het kind bij de overstap naar de lagere school.

Zoals aangehaald gebeurt de registratie via woordelijke tekst. Die wordt ingegeven met voorgedrukte zinnen die kunnen gewijzigd en aangevuld worden met specifieke vaststellingen door de leerkracht.

We stellen vast dat naast de leef-, leer- en werkhouding alle leergebieden aan bod komen. De meeste leerkrachten zorgen ervoor dat binnen de leergebieden ook alle domeinen geëvalueerd worden. Deelaspecten van techniek binnen wereldoriëntatie en taalbeschouwing binnen Nederlands vormen daarop soms een uitzondering. Ouders en leerlingen kunnen hun bevindingen ook weergeven op het rapport via smileys, inkleuren, dikke duim of via een geschreven antwoord, hiervoor is op het schoolrapport ruimte voorzien.

Doeltreffendheid De aanpak waarbij registratie met punten geweerd wordt, is momenteel een punt van discussie. Enerzijds is de aanmaak van de huidige rapporten tijdsintensief voor de leerkrachten, anderzijds wordt de uitgebreide woordelijke omschrijving niet altijd begrepen door de ouders, ook niet door sommige ouders die het Nederlands voldoende beheersen. Wanneer volgend schooljaar het vijfde leerjaar wordt georganiseerd, zal men andere normeringswijzen overwegen, onder meer in functie van het voortgezet onderwijs maar ook omdat ouders en kinderen vragende partij zijn. Voor deze doelgroep lijkt een combinatie van interval- en ordinale schalen aangevuld met een woordelijke commentaar wanneer het zinvol is, het meest aangewezen.

Ontwikkeling Specifieke nascholing of vakliteratuur rond schoolrapportering is eerder beperkt en gebeurt overwegend via informeel overleg, bijvoorbeeld met collega's of met andere scholen. Enkele voorstellen / bijsturingen zijn het gevolg van intern overleg, zoals het mogelijks werken met kleurencodes voor de verschillende evaluatieaspecten. Vanuit een gevoel van ontevredenheid zijn sommige leerkrachten zoekende naar alternatieve vormen waarbij de beoogde effecten, de leervorderingen en de competenties begrijpelijker worden geregistreerd en gemakkelijker afleesbaar zijn. Hoe het verder moet / kan, is een prioriteit voor de school. Voor de collega van het volgend leerjaar is de huidige werkwijze wel handig om de beginsituatie genuanceerd te kunnen inschatten op basis van de resultaten aan het eind van het schooljaar voordien.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap Het leiderschap van de school berust overwegend bij de directie. Enige impact en ondersteuning komt overwegend vanuit de zorgmedewerkers. Een leerlingenraad is geïnstalleerd vanaf de derde kleuterklas en voor de werking ervan is een strategie voorhanden waarbij het lerarenteam de uiteindelijke beslissingen kan nemen. Een oudervereniging zorgt voor enige financiële extra's. Ondersteunende werkgroepen met pedagogisch-didactische verantwoordelijkheid en bevoegdheid én die het beleid mee aansturen, zijn er in minder mate (bv. de zorg). Wel is een organigram beschikbaar waarin (overwegend individuele) deeltaken zijn uitgezet rond overwegend praktisch-organisatorische aangelegenheden, naast enkele van meer onderwijskundige aard. Van een effectief participatief leiderschap gestoeld op een brede basis kunnen we niet gewagen. Een door de coördinerend directeur voorgestelde samenwerking met andere scholen werd tijdelijk gehanteerd en nadien schoolspecifiek behandeld. Recent werd een uitgebreid takenpakket met streefdoelen aangemaakt dat later zal worden aangevuld door het team. De organieke directie wordt op verscheiden wijze ervaren. Ze wordt gewaardeerd om haar gedrevenheid en actieve ondersteuning van pedagogisch-didactische vernieuwingen. Sommige teamleden wensen een meer rustige aanpak en een meer interrationele betrokkenheid op de werkvloer. Een open gesprek kan wrevels die nu nog leven aan de oppervlakte brengen om er een oplossing aan te geven. Voor een aantal leerkrachten ligt de lat (te) hoog en voor sommigen is de maximale draagkracht nabij. Anderen laten zich positief uit over haar aanspreekbaarheid, toegankelijkheid en inleefvermogen. Ze was en is de motor van vernieuwingen om de basisschool op de sporen te krijgen: buurtcontacten, het 'onderzoekend leren', aanzetten voor een schooleigen visie, ... zijn waardevolle initiatieven. De gemoedelijke en rustgevende omgang van de waarnemende directie worden positief onthaald. Hij slaagde erin op korte tijd de schooladministratie te bundelen in een overzichtelijk schoolwerkplan op basis van het CIPO-kader. De omschakeling van 'kleuterafdeling' naar een volwaardige 'basisschool' was niet evident gezien de verschillen in visie en aanpak tussen de bestaande kleuterschool en de toegevoegde leerkrachten. Een recente pedagogische studiedag rond de schooleigen visie (op basis van het pedagogisch project van de scholengemeenschap) bracht teamleden meer op eenzelfde spoor. Zo ook de deelname aan het proeftuinproject Baobab 2013-2016, waar de school opteerde voor het 'onderzoekend leren' als pijler om het onderwijsleeraanbod te verwerven en te verwerken. Vorig jaar werden de teamleden via een kennismakings- of functioneringsgesprek bevraagd door de directie naar hun mate van welbevinden wat naar verluidt leidde tot een aantal bijsturingen op beleidsniveau en ook op leerkrachtenniveau.

Visieontwikkeling Voor een gelijkgerichte visie en als gevolg van de schoolprioriteit werd recent een studiedag georganiseerd die leidde tot een aantal pijlers waarop de opvoedings- en onderwijstaak moet steunen: positief zelfbeeld, zorg op maat, kritische houding ontwikkelen, zelfstandig en 'onderzoekend leren', respectvol omgaan met elkaar, de school als veilige en geborgen thuishaven. Daarnaast zijn de ouderbetrokkenheid, het welbevinden van alle actoren op basis van concrete afspraken en permanente nascholing belangrijke streefdoelen. De leerkrachten zijn vertrouwd met deze uitgangspunten en vinden mekaar hierin. Ze groeien op

die manier naar elkaar toe en er heersen momenteel vrij goede collegiale tot amicale relaties, op individuele verschillen na. De gescheiden speeltijden tussen het kleuter- en het lager onderwijs belemmeren volgens sommigen de spontane contacten. Sommige teamleden ontwikkelen al eens activiteiten buiten de schooluren. Beide directies ervaren de sfeer onder de teamleden als open en collegiaal. Uit feedback blijkt dat ouders er ook zo over denken. In de beginfase na de fusie zijn er frequente gesprekken geweest om het welbevinden en de samenhang op te voeren. Een weg is afgelegd met positief resultaat, maar niet ten einde. Bij sommigen heerst er nog een eigen cultuur, inzonderheid tussen het kleuter- en het lager onderwijs.

Om het 'onderzoekend leren' concrete vorm te geven, participeert men aan de organisatie van 'Baobab 2014-2019' die deze werking ondersteunt. De school beschikt over een prioriteitenlijst (10-puntenlijst) die via een bevraging tot stand kwam, via een lange oplist van mogelijke keuzes. Een aantal zaken konden kortstondig opgelost worden. Momenteel wordt gewerkt aan coöperatief leren. Een nieuwe bevraging zit er aan te komen.

Besluitvorming Zoals aangegeven zijn er momenteel weinig werkgroepen van pedagogisch-didactische aard die het beleid mee uitzetten. De belangrijkste momenten van gezamenlijk overleg en intervisie gebeuren tijdens de maandelijkse personeelsvergadering. De betrokken teamleden ontvangen vooraf de agenda en ze kunnen onderwerpen toevoegen. In de regel worden de vergadering plenair georganiseerd maar het gebeurt (weinig) dat ook wordt opgesplitst in deelgroepen: kleuteronderwijs en lager onderwijs. Tijdens de personeelsvergadering krijgt iedereen de mogelijkheid zijn ideeën te kennen te geven of er wordt naar gevraagd door de directie. Bij de besluitvorming streeft men een compromis of consensus na. Stemmen via handopsteking komt weinig voor en bijna uitsluitend voor praktische aangelegenheden. De huidige directeur maakt het verslag aan en het is voor iedereen ter beschikking. Bij de organieke directie is dit wisselend: de directie zelf of ook wel eens een teamlid. Veelal komt men tot een gezamenlijk besluit, maar naar verluidt voeren enkelen soms het hoge woord, waardoor de besluitvorming niet door iedereen volmondig gedragen wordt. Gezamenlijke beslissingen kunnen soms meer formeel worden vastgelegd en er dient voldoende tijd voor genomen. Uit de verslaglegging blijkt vooral aandacht voor praktisch-organisatorische aspecten, al komen in elke bijeenkomst ook aspecten van pedagogisch-didactische aard aan de orde.

Kwaliteitszorg De directie volgt nascholing voor wat haar beleidsvoerende taak betreft. Uit de evaluatie van vorig jaar aangaande haar werking zijn enkele verbeterpunten aan bod gekomen waarvan werk wordt gemaakt. Op pedagogisch-didactisch vlak poogt ze de medewerkers te motiveren en te begeleiden. Afspraken van praktische aard zijn eerder dwingend. Er is veel vertrouwen in de zorgmedewerkers voor de ondersteuning van kinderen en van leerkrachten. Via de 'pedagogische momenten' worden ouders nauwer betrokken bij de schoolwerking en bij de opvoeding van hun kind. In de lagere school werden ze bevraagd naar het gevoerde huistakenbeleid. Leerkrachten en ouders werden nog niet formeel en voldoende uitgebreid bevraagd over diverse aspecten van het schoolgebeuren. Een bottom-up bevraging werd vorig jaar door externen uitgevoerd ten aanzien van het schoolbeleid. De resultaten werden met de directie besproken maar weinig gecommuniceerd naar de leerkrachten. De organieke directie volgde nascholing in verband met de eigenheid van het kleuteronderwijs. Klasbezoeken zijn er nog minder frequent.

Gezien de lagere school nog niet volwaardig is uitgebouwd zijn er tot op heden weinig gegevens beschikbaar van genormeerde toetsen, bijvoorbeeld aan het einde van de lagere school. Resultaten van outcomes ontbreken in die zin nagenoeg. De school neemt wel toetsen af om de (technische) leesresultaten op te volgen en te begeleiden doorheen de lagere school. De resultaten worden overwegend op kindniveau geanalyseerd en minder op klas- en schoolniveau. Het ligt in de bedoeling deel te nemen aan genormeerde netgebonden toetsen aan het einde van de lagere school om zodoende de schoolresultaten te kunnen afwegen tegen het Vlaamse gemiddelde en met een representatieve schoolpopulatie. Op basis daarvan zullen in voorkomend geval verbeteracties opgezet worden. De school houdt momenteel nauwgezet gegevens bij over in-, uit- en doorstromers, gegevens over de sociaal-economische status (SES) van ouders, evenals over laatkomers en afwezigheden.

Talenbeleid Een formeel talenbeleid is (nog) niet aanwezig al leeft bij een aantal teamleden die behoefte . Een geëxpliciteerde visie en concrete werkvormen en materialen die het omgaan met kinderen, met andere thuishalen en sociaal-culturele achtergronden ondersteunen, is nog een belangrijk werkpunt. Te meer daar het aantal anderstalige kinderen en kinderen uit kans- en taalarme gezinnen vrij hoog ligt. Momenteel zijn kinderen van zo'n vijftien nationaliteiten in de school ingeschreven. De zorgleerkrachten (met inbegrip van de 'SES-leerkracht') werken prioritair aan taalstimuli om de (mondelinge) taalvaardigheid bij de kinderen op te voeren.

Genormeerde leestests worden afgenomen en op basis daarvan worden de (nieuwe) AVI-niveaus bepaald voor een aangepast tekstaanbod aan de kinderen. Voor maximale communicatieve vaardigheden, hanteert men correct taal- en klankgebruik, hoewel streekklanken en -woorden bij sommigen hoorbaar zijn. Picto's ondersteunen de taalverwerving. Tolken worden zo nodig ingehaald, inzonderheid bij gesprekken met ouders. Aandacht voor de taaldiversiteit en -cultuur heeft beslist groeikansen. Volgend jaar zal Frans ingevoerd worden vanaf het vijfde leerjaar: hierover informeert men zich nu. De school bezint zich momenteel over het eventueel afnemen van (taal)toetsen in de kleuterschool in functie van de gemaakte leervorderingen en van de overstap naar de lagere school. Specifieke nascholing rond (meer)talenonderwijs komt nog weinig aan de orde.

We kunnen stellen dat de school ten aanzien van het talenbeleid nog aan het begin van een ontwikkeling staat. Ze heeft nog geen expliciete schoolvisie met bijbehorende doelstellingen en concrete acties uitgewerkt.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen. De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen. Hierbij is er ook enige aandacht voor kleuterparticipatie en voor het afstemmen van de eigen acties op het beleid van de scholengemeenschap. Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid, maar communiceert dit beperkt of niet met het team. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van (alle/sommige/de meeste) teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- de wijze waarop de kleuterleidsters hun leerplandoelen bewaken voor alle leergebieden;
- het bewaken van een diversiteit aan activiteiten binnen elk leergebied in de kleuterafdeling;
- het gebruik van het onderwijsleerpakket voor Nederlands en wereldoriëntatie in de lagere school om tegemoet te komen aan de decretale voorschriften;
- het brede aanbod aan activiteiten binnen wereldoriëntatie in de lagere afdeling;
- de permanente aandacht voor de taalontwikkeling, o.m. via de dagelijkse kringgesprekken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- de overwegend goed gestructureerde klaslokalen (inrichting, klaswand);
- het passend gebruik van steunkleur per leergebied bij de wandaankleding (algoritmen en leerstrategieën) in de lagere klassen;
- het digitale kindvolgsysteem;
- de initiatieven om het leesonderwijs te ondersteunen bij taalzwakke kinderen in de lagere afdeling;
- het 'onderzoekend leren' in beide niveaus (dat vooral binnen wereldoriëntatie ontwikkelingskansen krijgt);
- de eenduidige visie en het continuüm waarop de zorgwerking steunt;
- de betrokkenheid en het engagement van het zorgteam;
- de frequente en zinvolle communicatie met én de ondersteuning van de ouders.

Wat betreft het algemeen beleid

- de inspanning die de organieke directie zich getroost(te) om alle teamleden op hetzelfde spoor te krijgen en pedagogisch-didactische vernieuwingen op gang te brengen;
- de waardering die de huidige directie van de teamleden geniet;
- het engagement en de inzet die zowat alle teamleden betonen voor de opvoedings- en onderwijsstaak.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- het functioneel en adequaat gebruik van begrippenlijsten in de kleuterafdeling (cf. woordenschatbeleid);
- het gebruik van instructietaal voor anderstaligen concretiseren in beide niveaus;
- een talenbeleid ontwikkelen afgestemd op de schoolpopulatie, met concrete actiepunten.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- het klasboek als een (voorbereidend) werkdocument hanteren door alle leerkrachten;
- het boekenaanbod gevarieerd aanbieden en aantrekkelijk voorstellen;
- een inventaris aanmaken van gebruiks- en specifieke verbruiksmaterialen;
- het computerpark in de klassen herbekijken op de functionaliteit en noodwendigheid en dit uitbreiden;
- afnemen van genormeerde tests in de kleuterklas bespreekbaar stellen, niet alleen om de kleuters te evalueren maar vooral om de eigen aanpak desgevallend bij te sturen;
- in het lager onderwijs de (genormeerde) toetsen nauwgezet analyseren en daaraan eventuele verbeteracties koppelen op leerkrachten- en schoolniveau;
- de aanmaak overwegen van een omgevingsboek voor (nog meer) levensechte wereldoriëntatie;
- de zorgleerkracht zo mogelijk betrekken bij het MDO-overleg;
- bij kinderen die extra zorg behoeven, concrete acties op onderliggend niveau, werkvormen en materialen afspreken;
- de rol van de klastitularis in de diverse zorgniveaus centraal stellen en de leerkrachtvaardigheden opvoeren;
- het schoolrapport in de lagere afdeling evalueren en bijsturen evenals nascholing daaromtrent organiseren in het licht van de nabije toekomst.

Wat betreft het algemeen beleid

- een participatief leiderschap verder uitbouwen;
- open en democratische gesprekken organiseren met teamleden wiens welbevinden (nog) eerder laag ligt (als gevolg van de herstructurering);
- financiële middelen voor aanschaf van didactisch materiaal maximaal voorzien.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 VASTSTELLINGEN BETREFFENDE DE OVERIGE REGELGEVING

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Marc Boone de inspecteur-verslaggever	Paul Fontyn, waarnemend directeur. Nele Van den Bulck, directeur de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	